

Кошеля І.І.¹, Когутич І.І.², Дудник С.В.³

До питання реабілітації хворих після перенесеного гострого інфаркту міокарда

¹ДП Клінічний санаторій «Карпати»,
с. Карпати, Україна

²Ужгородський національний університет,
м. Ужгород, Україна

³Національний медичний університет
ім. О. Богомольця, м. Київ, Україна

Koshelia I.I.¹, Kohutych I.I.², Dudnyk S.V.³

On the issue of rehabilitation of patients after acute myocardial infarction

¹PE Clinical Sanatorium "Karpaty",
Karpaty, Ukraine

²Uzhhorod National University,
Uzhhorod, Ukraine

³Bohomolets National Medical University,
Kyiv, Ukraine

ivan.kohutyc@uzhnu.edu.ua

Вступ

Інфаркт міокарда є поширеним серцево-судинним захворюванням, що становить велику загрозу для здоров'я та життя людей по всьому світу, включаючи Україну. За даними Міністерства охорони здоров'я України, в 2020 році в Україні сталося понад 160 000 випадків інфаркту міокарда. Це робить захворювання серцево-судинної системи одними з найбільш поширених та небезпечних видів захворювань в Україні. Також варто відзначити, що інфаркт міокарда в Україні став причиною більш як 55 000 смертей у 2020 році, що робить його однією з найбільш смертоносних хвороб [1]. Встановлено, що показник захворюваності чоловіків на гострий інфаркт міокарду (153,3) в 1,75 рази вищий ніж показник захворюваності жінок (87,5). При цьому смертність населення внаслідок інфаркту міокарда по Україні в динаміці 2015-2021 рр. зросла на 20,0% і склала 28,2 на 100 тис. населення [2].

Після перенесеного інфаркту міокарда, важливо вжити всі необхідні заходи для відновлення здоров'я та попередження повторних інфарктів. Одним з ключових елементів у процесі відновлення є реабілітація, яка в Україні активно розвивається на законодавчому рівні [3], а реабілітаційні послуги надається безоплатно в рамках державних гарантій безоплатної медичної допомоги [4].

Мета: дослідити та проаналізувати рівень охоплення реабілітацією пацієнтів, що перенесли гострий інфаркт міокарда.

Матеріали та методи

Матеріали: дані Національної служби здоров'я України за 2023 рік. **Методи:** бібліосемантичний, медико-статистичний, структурно-логічного аналізу.

Результати

На першому етапі дослідження було вивчено та проаналізовано інформацію щодо надання допомоги пацієнтам з діагнозом інфаркт міокарда (I21-I21.9 Гострий інфаркт міокарда та I22 – I22.9 Повторний інфаркт міокарда) за пакетами медичних послуг №4 – «Стационарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій» та №6 – «Медична допомога при гострому інфаркті міокарда». Отримані дані в розрізі регіонів України представлено в таблиці 1.

Аналіз отриманих даних вказує на те, що за пакетом медичних послуг №4 «Стационарна допомога дорослим та дітям без проведення хірургічних операцій» допомогу отримало 9769 пацієнтів, за пакетом медичних послуг №6 «Медична допомога при гострому інфаркті міокарда» допомогу отримало 28113 пацієнтів. Всього із діагнозом інфаркт міокарда стаціонарну медичну допомогу отримало 35786 пацієнта.

Наступним кроком дослідження було вивчення кількості осіб, які були охоплені реабілітацією після перенесеного гострого інфаркту міокарда. Вивчалася кількість хворих які отримали медичну допомогу за пакетами медичних послуг №53 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах» та №54 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у амбулаторних умовах». Дослідження проводилося в розрізі регіонів України. Результати наведено в таблиці 2.

Аналіз наведених в табл. 2 даних вказує на те, що в системі охорони здоров'я України за пакетом медичних послуг №53 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах» реабілітацію отримало 113 пацієнтів, за пакетом №54 «Реабілітаційна допомога дорослим і дітям у амбулаторних умовах» реабілітацію отримало 269 пацієнтів.

Таблиця 1

Кількість пацієнтів, які проліковані стаціонарно із діагнозом інфаркт міокарда, 2023 р.

Регіон	Кількість пацієнтів		
	Пакет медичних послуг №4	Пакет медичних послуг №6	Всього
Вінницька	303	1013	1258
Волинська	204	733	910
Дніпропетровська	1240	3007	4043
Донецька	154	-	154
Житомирська	295	869	1122
Закарпатська	231	845	1004
Запорізька	233	1443	1644
Івано-Франківська	154	1037	1161
Київська	528	1720	2211
Кіровоградська	242	767	967
Львівська	775	2550	3226
м.Київ	669	2291	2909
Миколаївська	286	686	949
Одеська	811	1967	2350
Полтавська	494	1223	1631
Рівненська	207	879	1002
Сумська	289	698	959
Тернопільська	235	627	834
Харківська	1021	1578	2534
Херсонська	1	221	222
Хмельницька	673	1158	1383
Черкаська	237	1098	1282
Чернівецька	269	1066	1276
Чернігівська	228	676	883
Загальний підсумок	9769	28113	35786

Таблиця 2

Кількість пацієнтів із діагнозом інфаркт міокарда, які отримали реабілітацію, 2023 р.

Регіон	Кількість пацієнтів		
	Пакет медичних послуг №54	Пакет медичних послуг №53	Загальний підсумок
Область			
Вінницька	-	-	-
Волинська	5	-	5
Дніпропетровська	126	54	180
Донецька	15	-	15
Житомирська	1	-	1
Закарпатська	-	-	-
Запорізька	-	-	-
Івано-Франківська	-	-	-
Київська	-	-	-
Кіровоградська	13	1	14
Луганська	-	-	-
Львівська	25	6	31
Миколаївська	1	-	1
Одеська	9	-	9
Полтавська	7	-	7
Рівненська	-	-	-
Сумська	19	2	21
Тернопільська	3	2	5
Харківська	9	14	23
Херсонська	-	-	-
Хмельницька	4	4	8
Черкаська	3	3	6
Чернівецька	2	-	2
Чернігівська	-	-	-
м. Київ	9	4	13
Загальний підсумок	269	113	382

В ході дослідження встановлено, що в закладах охорони здоров'я 9 (36,0%) регіонів реабілітаційні послуги пацієнтам після перенесеного інфаркту міокарда не надаються.

Розподіл кількості пацієнтів, що отримали реабілітацію, за основним діагнозом, відображено в таблиці 3.

Наступним кроком дослідження було вивчення та проведення аналізу частки хворих, які перенесли гострий інфаркт міокарда та пройшли реабілітацію. Дослідження проводилося в розрізі регіонів України. Отримані результати наведені в таблиці 4.

Аналіз наведених в табл. 4 даних вказує на те, що в цілому в Україні реабілітацію після гострого інфаркту міокарда отримало 1,07% хворих. В розрізі регіонів

України коливався в 108,2 разів: від 0,09% в Житомирській області до 9,74% в Донецькій області. 9,74% При цьому в закладах охорони здоров'я 9 (36,0%) регіонів реабілітацію хворих після перенесеного інфаркту міокарда не проводили.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням ефективності реабілітації хворих після перенесеного гострого інфаркту міокарда.

Висновки

Система охорони здоров'я України не є спроможною до забезпечення хворих, які перенесли гострий інфаркт міокарда реабілітаційною допомогою.

Таблиця 3

Кількості пацієнтів, що отримали реабілітацію за основним діагнозом

Діагноз основний	За пакетом №53	За пакетом №54
I21.0 – Гострий трансмуральний інфаркт передньої стінки міокарда	42	743
I21.1 – Гострий трансмуральний інфаркт нижньої стінки міокарда	27	455
I21.4 – Гострий субендокардіальний інфаркт міокарда	21	398
I21.9 – Гострий інфаркт міокарда, неуточнений	8	61
I22.0 – Повторний інфаркт передньої стінки міокарда	7	172
I22.1 – Повторний інфаркт нижньої стінки міокарда	4	65
I21.2 – Гострий трансмуральний інфаркт міокарда інших уточнених локалізацій	3	24
I22.8 – Повторний інфаркт міокарда інших уточнених локалізацій	1	16
I22.9 – Повторний інфаркт міокарда неуточненої локалізації	1	5

Таблиця 4

Частка хворих на гострий інфаркт міокарда, які пройшли реабілітацію

Регіон	Кількість пацієнтів		Частка осіб, що пройшли реабілітацію, %
	Пройшли стаціонарне лікування з ГІМ	Пройшли реабілітацію	
Вінницька	1258	-	-
Волинська	910	5	0,54
Дніпропетровська	4043	180	4,45
Донецька	154	15	9,74
Житомирська	1122	1	0,09
Закарпатська	1004	-	-
Запорізька	1644	-	-
Івано-Франківська	1161	-	-
Київська	2211	-	-
Кіровоградська	967	14	1,45
Львівська	3226	31	0,96
м.Київ	2909	13	0,45
Миколаївська	949	1	0,11
Одеська	2350	9	0,38
Полтавська	1631	7	0,43
Рівненська	1002	-	-
Сумська	959	21	2,19
Тернопільська	834	5	0,60
Харківська	2534	23	0,91
Херсонська	222	-	-
Хмельницька	1383	8	0,58
Черкаська	1282	6	0,47
Чернівецька	1276	2	0,16
Чернігівська	883	-	-
Загальний підсумок	35786	382	1,07

Література

1. МОЗ України. Смертність населення України від хвороб системи кровообігу в Україні в 2015 – 2021 роках (інформаційно-статистичний довідник). Київ; 2022. 30 с.
2. Слабкий ГО, Кошеля ІІ. Смертність населення України внаслідок хвороб системи кровообігу в передвоєнний період. Україна. Здоров'я нації. 2022;4(70):5–10.
3. Про реабілітацію у сфері охорони здоров'я: Закон України від 3 грудня 2020 року No1053-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>. (дата звернення: 11.XII. 2023)
4. Пакети медичних послуг. Зміст та підхід до контракування закладів охорони здоров'я. Національна служба здоров'я України. Київ, 2020; 59 с.

References

1. MOZ Ukrainy. Smertnist naseleння Ukrainy vid khvorob systemy krovoobihu v Ukraini v 2015 – 2021 rokakh (informatsiino-statystychnyi dovidnyk). Kyiv; 2022. 30 s.
2. Slabkyi HO, Koshelia II. Smertnist naseleння Ukrainy vnaslidok khvorob systemy krovoobihu v peredvoiennyi period. Ukraina. Zdorovia natsii. 2022;4(70):5–10.
3. Pro reabilitatsiiu u sferi okhorony zdorovia: Zakon Ukrainy vid 3 hrudnia 2020 roku No1053-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text>. (data zvernennia: 11. XII.2023)
4. Pakety medychnykh posluh. Zmist ta pidkhid do kontraktuvannia zakladiv okhorony zdorovia. Natsionalna sluzhba zdorovia Ukrainy. Kyiv, 2020; 59 s.

Мета: дослідити та проаналізувати рівень охоплення реабілітацією пацієнтів, що перенесли гострий інфаркт міокарда.

Матеріали та методи. *Матеріали:* дані Національної служби здоров'я України за 2023 рік. *Методи:* бібліосемантичний, медико-статистичний, структурно-логічного аналізу.

Результати. В 2023 році реабілітацією охоплено 1,07% осіб, що перенесли гострий інфаркт міокарда. В закладах охорони здоров'я 9 (36,0%) регіонів реабілітаційні послуги пацієнтам після перенесеного інфаркту міокарда не надаються.

Висновки. Система охорони здоров'я не спроможна забезпечити реабілітацію хворих після перенесеного інфаркту міокарда.

Ключові слова: гострий інфаркт міокарда, пацієнти, реабілітація, охоплення, показники.

Objective: to study and analyze the level of rehabilitation coverage of patients who have suffered acute myocardial infarction.

Materials and methods. *Materials:* data from the National Health Service of Ukraine for 2023. *Methods:* bibliosemantic, medico-statistical, of structural-and-logical analysis.

Results. In 2023, rehabilitation covered 1.07% of persons who had an acute myocardial infarction. In health care facilities of 9 (36.0%) regions, rehabilitation services are not provided to patients after myocardial infarction.

Conclusions. The health care system is not able to provide rehabilitation of patients after myocardial infarction.

Key words: acute myocardial infarction, patients, rehabilitation, coverage, indicators.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflict of interest: absent.

Відомості про авторів

Кошеля Іван Іванович – кандидат медичних наук, директор ДП Клінічний санаторій «Карпати»; с. Карпати, 1, Мукачівський р-н, Закарпатська обл., Україна, 89641.
koshelia@local.tdmu, ORCID ID 0009-0000-2532-4317.

Когутич Іван Іванович – кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри госпітальної терапії Ужгородського національного університету; пл. Народна, 3, м. Ужгород, Україна, 88000.
ivan.kohutyc@uzhnu.edu.ua, ORCID ID 0000-0002-3064-8292.

Дудник Світлана Валеріївна – доктор медичних наук, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету ім. О.Богомольця; бульв. Тараса Шевченка, 13, м. Київ, Україна, 01601.
sv.dudnik@ukr.net, ORCID ID 0009-0004-9467-5291.

Стаття надійшла до редакції 30.01.2024

Дата першого рішення 08.02.2024

Стаття подана до друку 01.03.2024